

Raadsbesluit

B&W	11-09-2018
Raadscommissie	02-10-2018
Gemeenteraad	17-10-2018
Portefeuillehouder	H. Huisman

Nota reserves en voorzieningen 2018

Actualisatie nota reserves en voorzieningen 2016

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten

Besluit

1. Akkoord te gaan met de nota reserves en voorzieningen 2018 en het in hoofdstuk 3 opgenomen voorstel om het saldo van de bestemmingsreserve “aanpassingen burgemeester De Koninghal” van € 200.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve.
2. De nota reserves en voorzieningen 2018 vast te stellen.

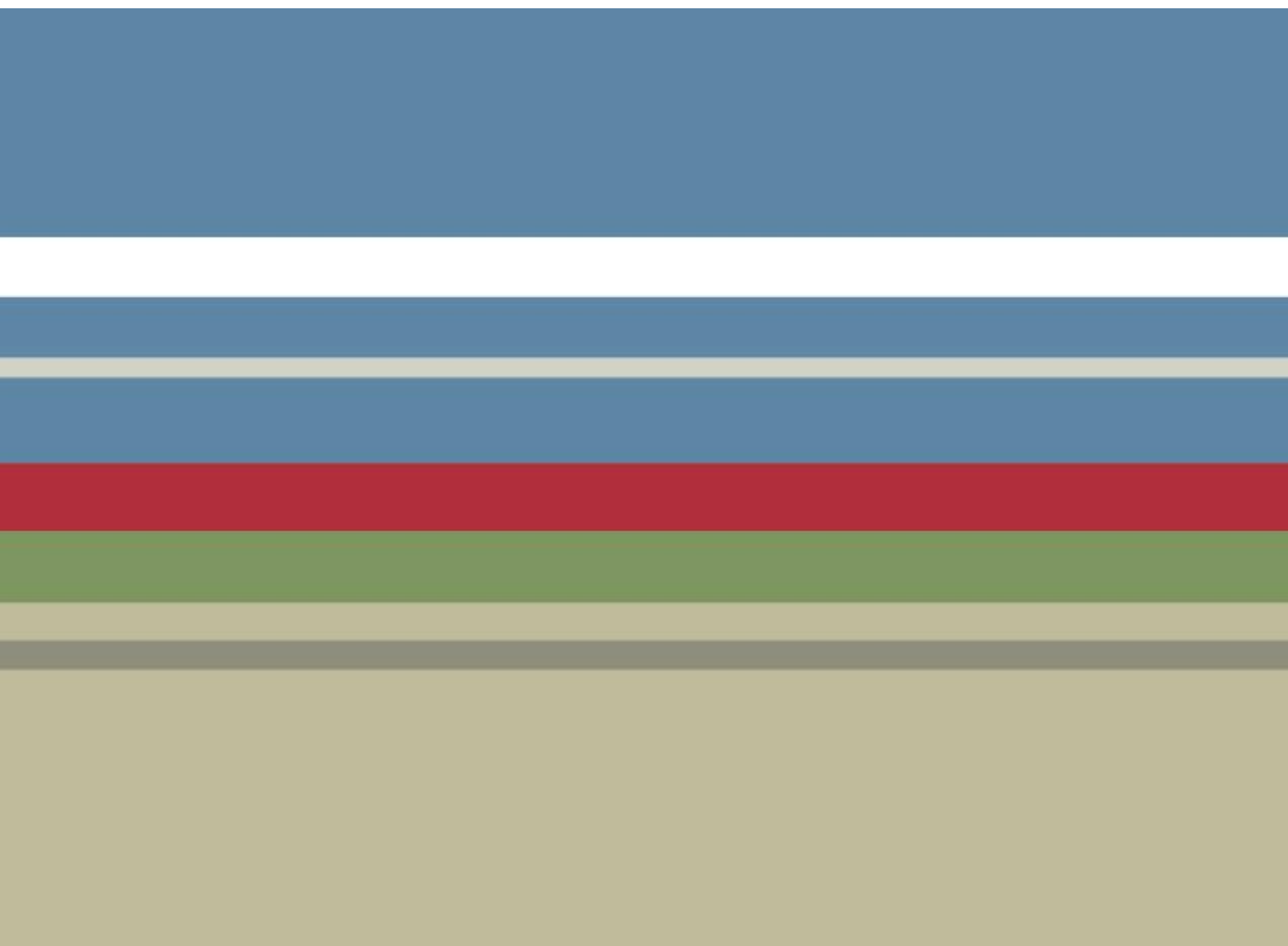
Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-10-2018,	
De griffier,	De voorzitter,
	
	Zaaknummer 1659502

Bijlagen

1. Nota reserves en voorzieningen 2018
--

Nota reserves en voorzieningen 2018

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-10-2018

Inhoudsopgave

1. Wettelijke kaders en beleidsuitgangspunten.....	4
2. Mutaties reserves en voorzieningen ten opzichte nota 2016.....	7
3. Voorstellen.....	7
4. Inventarisatie stille reserves	7
5. Slotbepaling.....	8
Bijlage 1 Overzicht saldi reserves en voorzieningen.....	9
Bijlage 2 Specificatie reserves en voorzieningen.....	11
Bijlage 3 Specificatie stille reserves	22

Inleiding

De nota reserves en voorzieningen wordt 1 keer per 2 jaar conform de financiële verordening gemeente Texel 2017 geactualiseerd.

Deze nota biedt een transparante en actuele weergave van de bestaande gemeentelijke reserves en voorzieningen. Het reserveringsbeleid is gericht op het beperkt houden van het aantal en omvang van reserves en voorzieningen waarmee zo min mogelijk middelen onnodig geclaimd worden en breed inzetbaar blijven.

De reserves en voorzieningen zijn gescreend op nut, noodzaak en omvang.

De omvang van de reserves is ten opzichte van 2016 nagenoeg hetzelfde gebleven. De omvang van de voorzieningen is met ruim € 1,8 miljoen gedaald met als voornaamste reden het wegvallen van de voorzieningen OSG De Hogeberg door de verzelfstandiging in 2018.

Daarnaast is de omvang van de stille reserves die opgeteld kan worden bij het weerstandsvermogen per saldo met € 100.000 gestegen ten opzichte van 2016.

1. Wettelijke kaders en beleidsuitgangspunten

Wettelijke kaders

De regels en kaders zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

De belangrijkste artikelen hieruit zijn:

Artikel 43

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
 - a. de algemene reserve;
 - b. bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
2. Tot de voorzieningen worden ook van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden gerekend, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49 b*.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

Artikel 49

In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen:

1. b. de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende Begrotingsjaren.

Daarnaast zijn er een aantal administratieve regels:

- onderscheid tussen reserves (eigen vermogen) en voorzieningen (vreemd vermogen).
- onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Eerst wordt, in zowel de begroting als in de jaarrekening, het resultaat exclusief toevoegingen en onttrekkingen van reserves bepaald. Daarna wordt het resultaat na toevoegingen en onttrekkingen bepaald.
- toevoegingen en onttrekkingen aan reserves mogen uitsluitend via de exploitatie lopen.
- reserves en voorzieningen mogen per balansdatum niet negatief staan.
- rentetoevoeging aan reserves mag alleen indirect via resultaatbestemming.
- rentetoevoeging aan voorzieningen is niet toegestaan omdat het niet past bij het karakter van een voorziening. De stortingen mogen wel verhoogd worden. Elk jaar moet daarom bepaald worden wat de omvang van een voorziening moet zijn.
- onttrekkingen aan voorzieningen kunnen rechtstreeks ten laste van de voorziening geboekt worden omdat het om een mutatie in het vreemd vermogen gaat. De toevoeging aan de voorziening gebeurt echter wel via exploitatie.
- instellen/opheffen van bestemmingsreserves gebeurt via raadsbesluit.
- indien een voorziening wordt opgeheven komt het saldo ten gunste/laste van de exploitatie.

- in de toelichting op de balans bij de jaarrekening wordt de aard en reden van elke reserve en voorziening toegelicht en de toevoegingen en onttrekkingen verantwoord.

Binnen deze kaders is het aan de raad om te bepalen hoe zij invulling wil geven aan het beleid.

Beleidsuitgangspunten

- **Algemeen**

Goed inzicht geven in reserves en voorzieningen met als doel de vrije beleidsruimte zichtbaar maken. Door te streven naar een minimaal aantal reserves, waar nodig voorzien van een plafond, worden zo min mogelijk middelen onnodig geclaimd en blijven breed inzetbaar.

- **Beheer reserves en voorzieningen**

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de reserves en voorzieningen ligt bij de managers van de teams waaronder deze vallen. De verantwoordelijkheid heeft betrekking op toevoegingen en onttrekkingen en de specificaties van de saldi.

- **Reserves en voorzieningen periodiek doorlichten**

Als er geen dringende reden is om een bestemmingsreserve in stand te houden, wordt voorgesteld om deze op te heffen.

Voorzieningen worden opgeheven als de verplichting/risico waarvoor de voorzieningen gevormd is, ingelost of op een andere wijze opgehouden is te bestaan. In het laatste geval kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de gevolgen van veranderingen in wet- en regelgeving. In deze situatie is geen raadsbesluit noodzakelijk.

- **Mutaties reserves**

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk meerjarig beeld gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen van reserves. Mutaties vinden alleen plaats door middel van raadsbesluiten.

- **Mutaties voorzieningen**

In de begroting wordt een zo reëel mogelijk meerjarig beeld gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen van reserves.

Een voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of risico. De voeding van de voorziening vindt plaats via de exploitatie. De onttrekking komt rechtstreeks ten laste van de voorziening.

- **Egalisatiereserves en -voorzieningen**

Uit praktische redenen wordt voor egalisatiereserves en -voorzieningen ten aanzien van mutaties achteraf verantwoording via jaarrekening gedaan omdat de werkelijke mutaties in de praktijk afwijken van de begroting.

Funcities van reserves

- **Bufferfunctie**

De algemene reserve heeft een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers.

- **Financieringsfunctie**

De liquide middelen van reserves worden niet apart gehouden maar ingezet voor interne financiering. Het gevolg hiervan is dat er minder geldleningen aangetrokken hoeven te worden.

- **Bestedingsfunctie**

Bestemmingsreserves hebben een bestedingsfunctie en zijn gevormd voor een bepaalde bestemming zoals voor sportinvesteringen.

- **Egalisatiefunctie**

Reserves kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Zo worden pieken en dalen in de exploitatie vermeden.

Algemene reserve

Het doel van de algemene reserve is het opvangen van financiële tegenvallers waarmee geen rekening is gehouden binnen de exploitatie. De algemene reserve heeft een algemeen karakter en is vrij besteedbaar.

Het instellen van een bovengrens is niet noodzakelijk. Het meerdere boven de ondergrens blijft in de algemene reserve. De ondergrens van de algemene reserve is € 2 miljoen.

De raad heeft in de nota risicomanagement besloten dat de ratio weerstandsvermogen (benodigde weerstandscapaciteit/beschikbare weerstandscapaciteit) tussen 1 en 1,4 moet zijn.

Tot nu toe is gebleken dat de omvang van de algemene reserve voldoende is voor de gemeente Texel. Dit blijkt uit het weerstandsvermogen van de begroting 2018 waarin de ratio weerstandsvermogen 4,85 is en als kwalificatie uitstekend genoemd kan worden. Het weerstandsvermogen is een optelsom van het bedrag van de ondergrens van de algemene reserve, onbenutte belastingcapaciteit, stille reserves en budget onvoorziene uitgaven.

De gemeente mag de hoogte van de algemene reserve zelf bepalen. De ondergrens van de algemene reserve van de gemeente Texel is ca. 3,5% van de totale begroting.

Indien de algemene reserve onder de ondergrens komt, doet het college voorstellen aan de raad om deze aan te vullen tot de ondergrens.

Het meerdere boven de ondergrens wordt jaarlijks met de begrotingsvoorbereiding meegenomen als dekking voor incidentele uitgaven of tussentijds ingezet voor onontkoombare en wettelijke uitgaven.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves behoren tot het eigen vermogen. De gemeenteraad heeft aan deze reserves een bestemming gegeven.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die niet of tegen een lagere waarde op de balans staan dan de werkelijke waarde is.

Funcies van voorzieningen

- **Verplichtingenfunctie**

De verplichtingenfunctie heeft alleen betrekking op voorzieningen. Een voorziening heeft een karakter van een verplichting die de gemeente is aangegaan en waarvoor de benodigde middelen beschikbaar moeten zijn.

- **Egalisatiefunctie**

Met deze functie wordt mogelijk gemaakt dat bijvoorbeeld tariefsverhogingen geleidelijk en niet schoksgewijs verlopen. Zo ontstaat er een regelmatige verdeling over de jaren heen mede om ongewenste schommelingen in tarieven en resultaat te voorkomen.

- **Financieringsfunctie**

De liquide middelen van voorzieningen worden niet apart gehouden maar ingezet voor interne financiering. Het gevolg hiervan is dat er minder geldleningen aangetrokken hoeven te worden.

2. Mutaties reserves en voorzieningen ten opzichte nota 2016

Over onderstaande mutaties zijn reeds raadsbesluiten genomen.

- **Wet inburgering**

Met de jaarrekening 2017 is besloten om het saldo van deze reserve van € 200.793 toe te voegen aan de reserve sociaal domein.

- **Sportinvesteringsfonds**

Op 21 september 2016 is besloten om een sportinvesteringsfonds in te stellen voor subsidieaanvragen.

3. Voorstellen

- **Aanpassingen burgemeester De Koninghal**

De burgemeester De Koninghal wordt gesloopt. Het saldo van deze reserve van € 200.000 kan derhalve vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

4. Inventarisatie stille reserves

Algemeen

De stille reserves worden met de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen geactualiseerd. Een overzicht van deze reserves is verplicht omdat deze conform artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) meetellen in het weerstandsvermogen.

Stille reserves zijn activa die niet of tegen een lagere waarde op de balans staan dan de werkelijke waarde is.

De vaste activa moet worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs- of vervaardigingsprijs (artikel 63 BBV) en wijkt nagenoeg altijd af van de actuele waarde. Van invloed hierop is onder andere de afschrijvingsmethode en -termijn.

Onderaan de samenvatting van de geïnventariseerde **stille reserves**. Voor een specificatie wordt u verwezen naar bijlage 3.

	Boekwaarde per 01/01/2018	WOZ-waarde 2018 Waardepeildatum 01/01/2017	Stille reserve
Totaal scholen en maatschappelijke doeleinden	14.843.114	21.884.000	7.040.886
Totaal bedrijfsgebouwen	16.551.273	13.612.000	-/-2.939.273
Totaal woningcomplex/overige gebouwen	683.413	2.546.000	1.862.587
Totaal Haven diverse	0	585.000	585.000
Totaal gebouwen	32.077.800	38.627.000	6.549.200
Kunstbezit	0	85.000	85.000
Voorraden gemeentewerken	0	200.000	200.000
Totaal generaal	32.077.800	38.912.000	6.834.200

Conclusie

De totale stille reserves van de gemeente Texel bedragen ruim € 6,5 miljoen. Het merendeel daarvan heeft betrekking op in gebruik zijnde gebouwen en kunnen niet op korte termijn verkocht worden.

In hoeverre objecten uit het woningcomplex en overige gebouwen op redelijk korte termijn verkoopbaar zijn zal onderzocht moeten worden. Het gaat om ruim € 1,863 miljoen. Het huidige beleid is erop gericht dat bij leegstand het woningcomplex/overige gebouwen verkocht worden.

Verder heeft de gemeente een stille reserve van bijna € 285.000 aan voorraden gemeentewerken en kunstbezit.

Het is derhalve redelijk om aan te nemen dat de stille reserves die meegenomen kunnen worden in de berekening van het weerstandsvermogen ca. € 2,1 miljoen bedragen (€ 1,863 + € 0,285 miljoen).

5. Slotbepaling

Deze nota vervangt de nota reserves 2016 zoals vastgesteld op 26 oktober 2016.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-10-2018,

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage 1 Overzicht saldi reserves en voorzieningen

Hieronder zijn de saldi van de reserves en voorzieningen van de gemeente Texel en het Werkbedrijf de Bolder opgenomen. Het zijn de werkelijke saldi per 1 januari 2018 ten opzichte van de werkelijke saldi per 1 januari 2016 (nota reserves en voorzieningen 2016).

Gemeente Texel

Omschrijving	Saldo 01-01-2016 (bedragen x € 1.000)	Saldo 01-01-2018 (bedragen x € 1.000)
Algemene reserve gemeente Texel	4.254	3.465
Totaal algemene reserve gemeente Texel	4.254	3.465
Bouw- en woonrijp maken grond	88	38
Afschrijvingskosten ict investeringen e-gem	38	0
Onderhoud scholen (rgb)	1.283	1.282
Brandweer	744	0
Haven Oudeschild afkoopsom investeringen	1.647	1.647
Haven Oudeschild personeelskosten	267	137
Haven Oudeschild egalisatie	237	362
Haven Oudeschild onderhoud < 5 jaar	169	158
Haven Oudeschild onderhoud > 5 jaar	996	1.307
Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg	1.323	904
Aanpassing bgm. de Koninghal	200	200*
Brede Impuls Combinatiefunctieregeling	51	35
Sportinvesteringsfonds	0	19
Gemeentelijke monumenten	120	84
Gemeentelijke schapenboeten	98	94
Wet inburgering	200	201**
Sociaal domein	1.509	2.237
Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'	100	100
Mobiliteit	627	1.159
Energieneutraal maken woningen	0	70
Egalisatie WKO gemeentehuis en O.S.G.	234	226
Budgetten vorig jaar	2.048	1.645
Totaal bestemmingsreserves gemeente Texel	11.979	11.905

*Voorstel tot opheffen van deze reserve ten gunste van de algemene reserve.

**Het saldo van deze reserve is inmiddels conform besluitvorming programmajaarrekening 2017 (raad juli 2018) overgeheveld naar de reserve sociaal domein.

Overzicht voorzieningen per 01-01-2018

Gemeente Texel

Omschrijving:	Saldo 1-1-2016 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2018 (bedragen x € 1.000)
Rationeel gebouwenbeheer	3.437	3.351
Pensioenen voormalige wethouders	1.774	1.501
Onderhoud atletiekbaan	9	0
Egalisatie rioolbeheer	3.535	4.428
Voorziening grondexploitatie Den Burg centrum	854	841
Totaal voorzieningen gemeente Texel	9.609	10.121

Overzicht reserves en voorzieningen per 01-01-2018

Werkbedrijf De Bolder

Omschrijving:	Saldo 1-1-2016 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2018 (bedragen x € 1.000)
Algemene reserve	360	360
Bestemmingsreserve	1.231	1.219
Voorziening	4	90
Totaal De Bolder	1.595	1.669

OSG De Hogeberg

Soort:	Omschrijving:	Saldo 1-1-2016 (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2018 (bedragen x € 1.000)
V	Voorzieningen	2.438	0
	Totaal O.S.G. De Hogeberg	2.438	0

Toelichting In de jaarrekening en in de begroting van de gemeente Texel worden de algemene reserve en de bestemmingsreserves van de O.S.G. als voorziening opgenomen omdat deze in het kader van het onderwijs gelabeld zijn.

Bijlage 2 Specificatie reserves en voorzieningen

Naam	Algemene reserve gemeente Texel
Objectnummer	991100
Soort	Algemene reserve
Team	Advies en ondersteuning

Bestemming / doelstelling

- Het opvangen van onvoorziene, wettelijke en onontkoombare incidentele uitgaven.
- Het verrekenen van resultaten op de jaarrekening.

Gewenste omvang

Ondergrens € 2.000.000

Bovengrens N.v.t.

Voeding / opmerking

Toevoegingen/onttrekkingen vinden plaats door voordelig/nadelig rekeningresultaat en tussentijdse tegenvallers/meevallers.

Naam	Bouw- en woonrijpmaken grond
Nummer	904001,904013
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Bekostigen van nog uit te voeren werken ten behoeve van afgesloten plannen.

Gewenste omvang

Geraamde kosten uit te voeren werkzaamheden.

Voeding / opmerking

Geraamde kosten ten laste van de af te sluiten exploitatie. Het gaat nog om de plannen Mieland en Bedrijventerrein De Koog waarvan het werk Mieland afgerond is. Met de jaarrekening 2018 kan plan Mieland afgerekend worden.

Naam	Onderhoud scholen rationeel gebouwenbeheer
Nummer	905043
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Afwikkeling onderhoudskosten scholen tot 2015. Inzet afhankelijk scenariokeuze plan ontwikkeling Onderwijs Centrum Texel

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Enmalige storting van € 1.282.786 op basis van onderhoudsplan scholen basisonderwijs tot 2015. Vanaf 2015 zijn de middelen voor onderwijshuisvesting uit de algemene uitkering gehaald en worden deze aan de schoolbesturen toegekend.

Samenhang met de nieuwbouw Onderwijs Centrum Texel. Vooralsnog deze middelen gereserveerd houden.

Naam	Haven
Objectnummer	922002-922006
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

De haven is per 1 december 2008 overgenomen van Rijkswaterstaat. Het uitgangspunt is o.a. dat de haven budgettair neutraal geëxploiteerd wordt.

In afwachting van het Meerjaren Onderhoud Plan en de eventuele afkoop van de haven door Rijkswaterstaat wordt de noodzakelijke exploitatieruimte bepaald. Tot die tijd worden de reserves ongewijzigd gehandhaafd.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Egalisatie werkelijk gemaakte kosten en jaarlijkse bijdrage Rijkswaterstaat. Het gaat om de volgende reserves: afkoopsom investeringen, personeelskosten, egalisatie, onderhoud < 5 jaar en onderhoud > 5 jaar.

Naam	Toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg
Objectnummer	944105
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Uitvoering nota toekomstvisie O.S.G. De Hogeberg.

Gewenste omvang

Neemt jaarlijks af conform planning uitvoering nota.

Voeding / opmerking

Gemeentelijke bijdrage € 1,6 miljoen.

Naam	Brede Impuls Combinatiefuncties
Nummer	953000
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Het egaliseren van uitgaven ten behoeve van de deelname aan de regeling 'Brede Impuls Combinatiefuncties' waaronder ook de bekostiging buurtsportcoach.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Met deze regeling wordt een actieve deelname aan sport en kunst- en cultuurvormen voor jongeren tot 18 jaar op en rond de scholen gestimuleerd. De raad heeft met de begroting van 2016 besloten het saldo van deze reserve in te zetten voor de invoering buurtsportcoach.

Naam	Sportinvesteringsfonds
Nummer	953002
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Bestemd voor subsidieaanvragen op grond van de regeling “uitvoeringsregeling sportinvesteringen 2018”.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Jaarlijkse storting € 50.000.

Naam	Gemeentelijke monumenten
Nummer	954103
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Egaliseren uitgaven in het kader van gemeentelijke monumenten.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Verschil werkelijke uitgaven met jaarlijks budget van € 20.243. Op basis van de Uitvoeringsregeling gemeentelijke monumenten 2017 bedraagt de maximale subsidie voor de restauratie van een gemeentelijk monument (woonhuis) het jaarlijks beschikbare budget in casu € 20.243. De reserve wordt aangesproken bij meerdere restauraties in een jaar. Naar aanleiding van de nieuwe erfgoednota is de (subsidie)uitvoeringsregeling geëvalueerd en geactualiseerd in 2017.

Naam	Gemeentelijke schapenboeten
Nummer	954104
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Egaliseren uitgaven in het kader van gemeentelijke schapenboeten.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Verschil werkelijke uitgaven met jaarlijks budget van € 20.243. Op basis van de Uitvoeringsregeling gemeentelijke monumenten 2017 bedraagt de maximale subsidie voor restauratie van een schapenboet het jaarlijks beschikbare budget in casu € 20.243. De reserve wordt aangesproken bij meerdere restauraties in een jaar. Naar aanleiding van de nieuwe erfgoednota is de (subsidie) uitvoeringsregeling geëvalueerd en geactualiseerd.

Daarnaast is het mogelijk een jaarlijkse bijdrage van ten hoogste € 550 te ontvangen als de boet goed is onderhouden. De controle wordt uitgevoerd door Stichting De Liew.

Naam	Sociaal domein
Nummer	965200
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Egalisatie van de per 2015 gedecentraliseerde taken vanuit Jeugdwet, Wmo en Participatiewet. Gezien de risico's en onzekerheden binnen het Sociaal Domein is het wenselijk tegenvallers op te kunnen vangen. De bestemmingsreserve Sociaal Domein maakt dit mogelijk. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 is besloten de bestemmingsreserve ook de komende jaren (tot en met 2021) in stand te houden.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Jaarlijks met eventuele overschotten vanuit de budgetten Wmo, Jeugd en Participatie (incl. BUIG). De reserve is met het vaststellen van de jaarrekening 2017 eenmalig aangevuld met de reserve Wet Inburgering (€ 200.793) en de resterende HHT-middelen (€ 713.614).

Naam	Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'
Nummer	972300
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Gemeentelijke bijdrage aan diverse projecten uit het uitvoeringsprogramma "Energie voor Texel".

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Enmalige storting van € 200.000 conform raadsbesluit 08-07-2008 voor Energievisie Texel 2008-2011. Saldo per 1/1/2016 € 100.141. Dit bedrag gereserveerd houden voor deelprojecten uit het uitvoeringsprogramma "Energie voor Texel". Op korte termijn wordt geïnvesteerd in zonne-energie.

Naam	Mobiliteit
Nummer	972301
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

Investeringen voor parkeren, wegen, fietspaden, (openbaar) vervoer op land en water en veiligheid.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Jaarlijks voordelig nettoresultaat op parkeren. Bestemmingsreserve is op basis van het amendement: Texelvignet, labeling netto inkomsten ingesteld.

Naam	Energieneutraal maken woningen
Nummer	972302
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Het realiseren van meer energieneutrale woningen op Texel door het inrichten en beheren van een fonds om goedkope leningen te verstrekken.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Jaarlijkse storting van € 35.000 conform raadsbesluit programmabegroting 2016, voorstel 7.2.1.7. Daarnaast wordt voor externe verwerking € 5.000 gereserveerd.

Naam	Egalisatie W.K.O. gemeentehuis en O.S.G.
Nummer	994000
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Dekken van het gecumuleerde exploitatietekort W.K.O.

Gewenste omvang

Maximaal berekend cumulatief tekort.

Voeding / opmerking

Via jaarlijkse bijdrage. Uit deze reserve wordt het jaarlijkse exploitatietekort (verschil tussen bijdrage bespaarde energie O.S.G. en gemeentehuis enerzijds en werkelijke kosten W.K.O. anderzijds) bekostigd. Reserve loopt de komende jaren door deze bijdragen naar nul. Het jaar 2019 wordt benut om te kijken of deze reserve nog op peil is en of deze doelstelling gehaald wordt.

Naam	Budgetten vorig jaar
Nummer	996000
Soort	Bestemmingsreserve
Team	Advies en ondersteuning

Bestemming / doelstelling

Overhevelen van budgetten die niet in het jaar van beschikbaarstelling zijn uitgegeven.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Incidentele budgetten/projectgelden welke niet in het jaar van besluitvorming worden uitgegeven worden via deze bestemmingsreserve administratief overgeheveld naar volgend jaar.

Naam	Rationeel gebouwenbeheer
Nummer	904004 t/m 904011 - 905000 t/m905041
Soort	Voorziening
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

Egalisatie van de onderhoudskosten op gebouwen op basis van de nota onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Gewenste omvang

Op basis van onderhoudsplan rationeel gebouwenbeheer.

Voeding / opmerking

Gemiddeld begroot bedrag op basis van meerjaren onderhoudsplan.

Naam	Egalisatie rioolbeheer
Nummer	972200
Soort	Voorziening
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

De rioolheffing moet kostendekkend zijn maar onderhoudsuitgaven fluctueren. De opbrengsten uit rioolrecht moeten worden aangewend ten behoeve van de exploitatie (inclusief groot onderhoud) van de riolering. Om grote mutaties in de rioolheffing te voorkomen worden deze via deze voorziening geëgaliseerd.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Verschil rioolheffing en werkelijke onderhoudsuitgaven. Overschotten worden in deze voorziening gestort en tekorten onttrokken.

Naam	Pensioenen en wachtgeldenvoormalige wethouders
Nummer	900101
Soort	Voorziening
Team	Advies en ondersteuning

Bestemming / doelstelling

Uitkering pensioenen en wachtgeldenvoormalige wethouders met uitzondering pensioenen wethouders collegeperiode 2010-2014. Voor deze wethouders is een verzekering afgesloten.

Gewenste omvang

Saldo op basis van de actuariële overzichten.

Voeding / opmerking

Op basis van actuariële overzicht ten laste van exploitatie. Vanaf 2014 is het niet meer mogelijk om pensioenen van wethouders te verzekeren. De verzekeraars die deze verzekering aanboden continueren alleen de bestaande polissen en sluiten geen nieuwe meer af. Oorzaak voor deze beslissing is dat de verzekeraar doorlopend geconfronteerd wordt met wijzigingen in de regeling algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA) en dat er in verhouding geen grote categorie deelnemers van deze dienst gebruikt maakt.

Naam	Onderhoud atletiekbaan
Nummer	953001
Soort	Voorziening
Team	Gemeentewerken

Bestemming / doelstelling

Toekomstig groot onderhoud waaronder het vervangen van de toplaag.

Gewenste omvang

Op basis van groot onderhoudsplan.

Voeding / opmerking

Het saldo van deze voorziening is per 01/01/2018 leeg. De voorziening is gebruikt voor regulier en onvoorzien onderhoud. Momenteel wordt via het technisch bureau van de Atletiekunie advies gevraagd over de resterende levensduur/vervangingsstermijn voor de toplaag. Op basis daarvan wordt een voorstel gedaan aan de raad.

Naam	Voorziening grondexploitatie Den Burg Centrum
Nummer	3330100
Soort	Voorziening
Team	Beleid

Bestemming / doelstelling

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording is het verplicht om een voorziening te treffen indien sprake is van een voorzien nadelig exploitatiesaldo.

Gewenste omvang

Berekend exploitatietekort.

Voeding / opmerking

Op basis van de herberekende exploitatie ten laste van de algemene middelen. Noodzakelijke hoogte van de voorziening wordt jaarlijks bepaald aan de hand van een actuele herberekening van deze grondexploitatie. Met de jaarrekening 2018 wordt deze grondexploitatie afgesloten en met deze voorziening verrekend.

Naam	Algemene reserve D.S.W. de Bolder
Nummer	--
Soort	Algemene reserve
Team	D.S.W. de Bolder

Bestemming / doelstelling

Algemene buffer voor het opvangen van onvoorziene uitgaven en nadelig resultaat jaarrekening.

Gewenste omvang

Ondergrens 10% van de jaaromzet productie, zowel als 5% van de bedrijfslasten, zowel als 5% van het geïnvesteerde vermogen.

Bovengrens 30% van de jaaromzet, zowel als 20% van de bedrijfslasten, zowel als 20% van het geïnvesteerde vermogen.

Voeding / opmerking

Afhankelijk van het jaarresultaat, voeding uit het voordelig resultaat van de Bolder.

Het is wenselijk om de bovengrens zodanig vast te stellen dat de bedrijfsrisico's en de subsidierisico's adequaat afgedekt kunnen worden.

Naam	Bestemmingsreserve D.S.W. de Bolder
Nummer	--
Soort	Bestemmingsreserve
Team	D.S.W. de Bolder

Bestemming / doelstelling

Bij het voorstel tot bestemming wordt jaarlijks bij het rekeningresultaat het doel van de reserve aangegeven.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

- Voordelig resultaat van de Bolder.
- Bestemmingsreserves: Investerings, cofinanciering transitiekosten P-wet, onderhoud gebouwen, transitiekosten ambtelijk personeel, speciale trajecten P-wet, brandveiligheid, formatieplaatsen, egalisatie rekeningresultaten.

Naam	Vorzieningen De Bolder
Nummer	--
Soort	Voorziening
Team	De Bolder

Bestemming / doelstelling

Voorziening transitievergoedingen. Naar verwachting kan deze voorziening in 2020 opgeheven worden wegens directe compensatie van nieuwe posten door het UWV.

Gewenste omvang

N.v.t.

Voeding / opmerking

Met de invoering van de Wet Werk en Zekerheid hebben werknemers bij ontslag recht op een transitievergoeding. Deze vergoeding is ook van toepassing bij ontslag na 2 jaar ziekte. Er is geen uitzondering gemaakt voor de doelgroep WSW werknemers.

Bijlage 3 Specificatie stille reserves

In het overzicht wordt een onderscheid gemaakt in financiële- en materiële vaste activa.

- **Financiële vaste activa**

De financiële vaste activa moet tegen de verkrijgingprijs gewaardeerd worden. Hieronder de saldi zoals opgenomen op de balans per 01-01-2018.

Kapitaalverstrekking	Boekwaarde per 01-01-2018
1 Deelnemingen	
Aandelen N.V. Luchtvaartterrein Texel	162.126
Aandelen N.V. Huisvuilcentrale Noord Holland	1.089
Aandeel Gasbedrijf Kop van Noord Holland	2.691
Aandeel TESO	8.670
Aandelen VVV (beheer gebouwen)	90.756
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten	18.428
Aandeel Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord	1.000
Deelname Middenstand Borgstellingfonds	420
Aandeel Texel Energie	50
Totaal deelnemingen	285.230
2 Leningen	
Leningen maatschappelijke doeleinden	1.402.016
Hypotheken personeel	753.608
Afkoop erfpacht haven Oudeschild	554.949
Lening Veiligheidsregio NHN	2.824.517
Bijdrage activa in derden	118.274
Totaal leningen	5.653.364

Toelichting

1. De deelnemingen waartoe de gemeente zich heeft verbonden vloeien voort uit gemeentelijke taken en belangen. Deze deelnemingen zijn op de aandelen van de TESO en Texel Energie na, niet of alleen beperkt verhandelbaar.
2. De boekwaarde van de uitgezette leningen wijkt niet af van de marktwaarde waardoor er geen sprake is van stille reserves.

Geconcludeerd kan worden dat de stille reserve bij de financiële vaste activa marginaal en te verwaarlozen is.

- **Materiële vaste activa**

In de volgende vergelijkingstabel zijn alleen de gebouwen meegenomen waarvan de WOZ-waarde vastgesteld is. De waarden van bedrijfsmiddelen zoals tractie, machines, computers en inventaris zijn niet meegenomen. Inventarisatie van deze gegevens vraagt onevenredig veel tijd en de stille reserves zullen minimaal zijn.

De verschillen tussen de boekwaarde en de WOZ-waarde ontstaan onder andere omdat op de vaste activa geen herwaardering toegepast mag worden. Daarnaast kan de oorspronkelijke aanschafwaarde in het verleden (vóór 2004) zijn verlaagd door bijdragen uit reserves, derden (subsidies) of uit de exploitatie.

Een hogere WOZ-waarde ten opzichte van de boekwaarde betekent niet dat het vermogen van de gemeente kan worden verhoogd. Waardering op de balans mag namelijk alleen op basis van de historische verkrijgingprijs waardoor een stille reserve ontstaat.

Gebouwen	Boekwaarde per 01/01/2018	WOZ-Waarde 2018 waardepeildatum 01/01/2017	Stille reserve
Voormalige OBS den Hoorn, Drijverschool	252.519	755.000	502.481
Voormalige Kompasschool Molenstraat 80 Den Burg	303.720	400.000	96.280
*OBS Oudeschild, De Bruinvis	761.489	898.000	136.511
*OBS/BBO Oosterend, De Vliekotter plus voormalige BBO de Akker	677.911	1.575.000	897.089
*OBS den Burg, Jac.P. Thijsseschool	339.132	701.000	361.868
*OBS de Cocksdorp, Durperhonk	389.287	783.000	393.713
*BBO Den Burg, De Fontein	703.282	1.293.000	589.718
*BBO Den Burg, Josefschool	545.003	1.042.000	496.997
*BBO Den Burg, Vrije School	287.126	597.000	309.874
*BBO De Koog, Lubertischool	345.012	498.000	152.988
Dorpshuis De Waal (incl. voorm. OBS de Waal)	118.083	619.000	500.917
Peuterspeelzaal Oudeschild, Houtmanstraat 62	0	72.000	72.000
**O.S.G. de Hogeberg	8.300.836	7.769.000	-531.836
***Burgemeester de Koninghal/LBO	64.702	1.402.000	1.337.298
D'ouwe ulo	0	945.000	945.000
***Sporthal ons Genoegen	84.644	827.000	742.356
Gymnastiekgebouw Beatrixlaan	0	201.000	201.000
Zwembad Molenkoog	1.661.750	1.387.000	-274.750
Paelwerck 9 (Kotex en schapenboet)	8.618	120.000	111.382
Totaal scholen maatschappelijke doeleinden	14.843.114	21.884.000	7.040.886
**Gemeentehuis	12.422.238	7.200.000	-5.222.238
**Buitendienst, Reijer Keijserstraat 7	2.599.766	2.290.000	-309.766
Wezenland monteurswerkplaats	8.726	716.000	707.274
**PHH aandeel veiligheidsregio, Pontweg 102	378.543	225.000	-153.543
Bedrijfsgebouwen de Bolder	1.142.000	2.830.000	1.688.000
Semi bungalow Reijer Keijserstraat 5	0	341.000	341.000
Opslagruimte, Dorpsstraat 47A De Koog	0	10.000	10.000
Totaal bedrijfsgebouwen	16.551.273	13.612.000	-2.939.273

Gebouwen	Boekwaarde per 01/01/2018	WOZ-Waarde 2016 waardepeildatum 01/01/2017	Stille reserve
Pontweg 89	4.466	112.000	107.534
Pontweg 110	660.092	564.000	-96.092
Semi-bungalow Diek 11	0	201.000	201.000
Expositieruimte Diek 11a	0	165.000	165.000
2*1 kap semi-bungalow Peperstraat 19a	18.855	211.000	192.145
Werkplaats Oudeschild; Stoompoort 12a	0	167.000	167.000
Clubhuis IJbaan Emmalaan 50	0	33.000	33.000
Opslag/distributie Laagwaalderweg 5	0	443.000	443.000
Opslag/distributie Achtertune 2B	0	28.000	28.000
Recreatie/sportcentrum Schipperboonstraat 18	0	171.000	171.000
Vliestraat 26	0	451.000	451.000
Totaal woningcomplex/overige gebouwen	683.413	2.546.000	1.862.587
Haven diverse	0	585.000	585.000
Totaal gebouwen haven	0	585.000	585.000
TOTAAL GENERAAL GEBOUWEN	32.077.800	38.627.000	6.549.200

*In deze notitie is nog geen rekening gehouden met de verhuizing van de basisscholen Den Burg naar het Onderwijs Centrum Texel. Het juridisch eigendom van de openbare schoolgebouwen is overgedragen aan de Stichting Schooltij en het juridisch eigendom van de schoolgebouwen van het bijzonder onderwijs is overgedragen aan de desbetreffende Stichtingen. Deze gebouwen staan wel op de balans van de gemeente Texel omdat het economisch eigendom bij de gemeente blijft. Dit betekent dat de gemeente deze gebouwen kan verkopen op het moment dat het gebouw geen dienst meer doet als schoolgebouw.

**De WOZ waarde van deze objecten is vrij laag ten opzichte van de boekwaarde. Het gaat hier om incurante objecten welke getaxeerd worden conform landelijke richtlijnen. In de praktijk daalt de economische waarde van deze objecten in de eerste jaren meer dan de verplichte afschrijving die de gemeente hanteert.

***Deze gebouwen worden gesloopt.

Stille reserves komen pas daadwerkelijk in beeld als de activa op korte termijn verkoopbaar is. In de meeste gevallen is dat niet het geval omdat de gebouwen in gebruik zijn of dienst doen voor de uitoefening van de publieke taak.

Alleen de gebouwen gerubriceerd onder het woningcomplex/overige gebouwen zijn mogelijk op (korte) termijn verkoopbaar.

- **Kunstbezit**

De totale waarde van de getaxeerde kunstwerken bedraagt ca. € 85.000. De kunstwerken in het buitengebied zoals "onbekommerd" van Jan Wolkers in de Vijver en plukkend meisje (Jozephschool) zijn niet getaxeerd en worden derhalve niet meegenomen in de berekening van de stille reserves.

- **Vorraden gemeentewerken**

De voorraden van gemeentewerken bedragen ca. € 200.000 en hebben onder andere betrekking op straatstenen, wegmeubilair, zitbanken, verkeerspalen en -borden, lichtmasten, banden, stenen, pvc buizen, putten, kolken, auto-onderdelen, olie, gereedschappen garage, gereedschappen plantsoenen, wegzout, hout, verf, graskeien en afvalcontainers. Deze voorraad is niet opgenomen op de balans en daarom een stille reserve.

- **In exploitatie genomen gronden**

Op dit moment heeft de gemeente Texel drie in exploitatie genomen complexen. De complexen worden jaarlijks herrekend. Hierbij wordt een berekening gemaakt van het vermoedelijk resultaat op eindwaarde op basis van de actuele boekwaarde, nog te verwachten kosten zoals plankosten en kosten voor bouwrijp- en woonrijpmaken en te verwachten opbrengsten. Dit vermoedelijke resultaat wordt zowel in de jaarrekening als in de programmabegroting aan de raad gepresenteerd als onderdeel van de paragraaf grondbeleid. Zo bestaat er jaarlijks inzicht in de ontwikkeling van het vermoedelijk resultaat. Er is geen sprake van stille reserves.

- **Niet in exploitatie genomen gronden**

De gemeente heeft veel grond in eigendom die niet of nog niet in exploitatie wordt genomen. Zo is de ondergrond van de openbare ruimte (wegen, openbaar groen, water etc.) gemeentelijk bezit. In incidentele gevallen worden kleine stukken van de openbare ruimte verkocht aan particulieren. In deze gevallen is geen sprake van grondexploitatie. De gemeente heeft ook grond in eigendom die niet tot de openbare ruimte hoort. Deze wordt doorgaans tegen marktconforme tarieven verhuurd aan agrariërs. Een deel hiervan heeft de gemeente in bezit ten behoeve van toekomstige bouwplannen en voor andere maatschappelijke doeleinden zoals volkstuinen.

Deze grond heeft een economische waarde die soms hoger is dan waarvoor de grond in de gemeentelijke boeken is verantwoord. Bij het bepalen van de boekwaarde gaat de gemeente uit van het voorzichtigheidsbeginsel: de boekwaarde is laag. Gesteld zou kunnen worden dat hier sprake is van een stille reserve. Hierbij dient echter te worden aangetekend dat het schatten van de grootte van deze reserve een weinig zinvolle zaak is. Immers, er is pas met enige zekerheid te voorspellen dat de grond een hogere waarde heeft als er een kader is voor de exploitatie van deze grond. Als er een dergelijk kader is kan de grond in exploitatie worden genomen.

- **Riolering en wegen**

Rioleringen zijn in de definitie van het BBV investeringen met een economisch nut. De riolering is een gemeentelijke taak en daarom niet verhandelbaar, ook al worden door de uitvoering van deze taak inkomsten gegenereerd (rioolrechten).

Daarnaast zijn investeringen met een maatschappelijk nut zoals bijvoorbeeld wegen buiten beschouwing gelaten omdat ook deze niet verhandelbaar zijn.

Bij riolering en wegen is derhalve geen sprake van stille reserves.